

MIMINKO A KRÁL

Mat. 2.1-12

I. Mudrci pozorovali hvězdy

Možná jste během dnešního úvodního čtení přemýšleli nad tím, zda jsem se při volbě základního biblického textu k dnešnímu kázání nezmýlil. Vánoce i svátek tří králů jsou přece ještě daleko. Chci vás však ujistit, že jsem příběh o třech králech, lépe řečeno mudrcích z východu, dnes, v den, kdy společně chceme Hospodina prosit o požehnání pro naše miminka, zvolil zcela záměrně. I mudrci z východu zajímali o miminko.

Pozorovali hvězdy. Nebyli sice ještě tenkrát vybaveni dalekohledy, ale věděli docela přesně, jakým způsobem se hvězdy pohybují a věřili, že se z jejich pohybu dá poznat, zda bude válka či mír, úroda, nebo hlad a zda se bohové zlobí, či nikoli.

Hvězdy a jejich pohyby zajímají lidi dodnes. Proto se velké oblibě těší horoskopy i noční televizní pořady, v nichž soudobí televizní mágové odpovídají na dotazy diváků. Do televizních studií dnes volají mimo jiné i starostlivé maminky, které se touto cestou chtějí dozvědět alespoň něco málo o tom, co si hvězdy myslí o osudu jejich milovaných potomků. Prostě věří, že „všechno je ve hvězdách“☺.

II. Mudrci pochopili, že miminko je nový král Židů

Mudrci z východu tedy pozorovali hvězdy. A světe div se, vyčetli z nich, že se má Židům narodit nový král. Na východě totiž uviděli zvláštní úkaz, hvězdu, která snad měla být hvězdou onoho nově narozeného krále.

Dodnes mi není úplně jasné, jak mohli takovou informaci zjistit právě z hvězd, když biblické víře jsou podobné metody bytostně cizí. V knize Numeri je sice zaznamenáno Mesiánské proroctví o tom, že „*vyjde hvězda z Jákoba*“ (Nu 24,17), je to však myšleno jen obrazně.

Nezbývá tedy, než věřit, že jsou mudrci z východu dokladem toho, že Hospodin ve svém působení na člověka není limitován hranicemi víry, či nevěry, náboženství, nebo denominace. Je schopen oslovit každého člověka a to různými způsoby, často i bez zprostředkovatelské služby svých následovníků. Vyjádřeno slovy Ježíšovými: „*Přece i kamení může volat*“. (Lk 19,40)

III. Židé nepochopili nic

Mudrci si svá pozorování potřebovali ověřit a tak se vydali do hlavního města Židů, do Jeruzaléma na hrad. Kde jinde by také o narození židovského krále mohli něco vědět, že ano?

Na hradě však o něm neví nikdo nic. Nic neví dokonce ani Herodes, toho času úřadující král. Králové a presidenti se často a rádi tváří, jakoby všechno věděli. Koruna však nebývá zárukou veškerého vědění. Herodes určitě nebyl hloupý. Byl to mazaný politik, který svou prozíravostí, bezohledností a krutostí dokázal rozšířit oblast svého vlivu. Duchovní prozíravost mu však chyběla.

Smutné je, že v obraze nejsou ani znalci biblických proroctví. Rozum je sice neopustil. Po prostudování dané problematiky jsou na požádání schopni vysypat z rukávu dokonce i místo, kde by se nový, všeobecně očekávaný král měl narodit, do jeho hledání se však nehrnou. Naopak, zpráva o tom, že se už ve zmíněném Betlémě mohl narodit, je i Heroda a potažmo celý Jeruzalém znepokojí.

Nic nového pod sluncem. Dodnes se řada teologů i rádoby teologů ráda „hrabe“ v proroctvích a asi se v nich i docela orientují. Na základě znamení doby jsou dokonce schopni stanovit, že očekávaný král Ježíš Kristus přijde už brzy. Dané informace však s nimi, stejně jako kdysi s jejich předchůdci, nic nedělají. Ježíše nehledají a jejich charaktery jsou neklamným svědectvím toho, že nejsou jeho následovníky, i když se za ně považují. Možná, stejně jako Herodes, dokonce i evangelizují a ke hledání Ježíše vybízejí ty ostatní, vzpomínáte? „*Jděte a pátrejte po tom dítěti...*“ Poselství evangelia o záchraně z milosti však jejich zákonické ego zneklidňuje.

IV. Pohanští mágové pochopili, že Ježíš je král Židů i pohanů

Jaký to kontrast... Bohem vyvolený národ je zprávou o narození miminka z Betléma zneklidněn, zatímco Herodovou „evangelizací“ zpracovaní pohané se jej, celí nadšení vydávají hledat. Z textu se nedozvídáme, jak dlouho jejich expedice za hvězdou vlastně trvala. Z Jeruzaléma do Betléma to mohlo být něco okolo půldne cesty. Pouť do Jeruzaléma však mohla trvat celé měsíce, ne-li roky. Dá se předpokládat, že byla dlouhá a strastiplná.

A tak není divu, že se v cíli své cesty radují. V textu jsme četli, že „*se zaradovali radostí velikou.*“ Netěší je však jen to, že jejich badatelská mise

vyvrcholila úspěchem. Nemají jen radost z toho, že vynaložené úsilí posloužilo k rozšíření jejich obzoru. Před nalezeným miminkem jdou doslova do kolen. „*Padli na zem, klaněli se mu, obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu.*“ Klanění bylo ve starověku výrazem bohoocty. Zlato byl královský dar, určený jen králi. Kadidlo se užívalo výlučně jen při bohoslužebných obřadech a patřilo jen Bohu. A s myrhou, vzácnou to masťou se v tehdejších dobách také neplýtvalo.

Mudrci prostě v miminku z Betlémské stáje identifikovali svého krále. Přitom původně hledali krále Židů, vzpomínáte? „*Kde je ten právě narozený král Židů?*“ Pod vlivem působení Božího Ducha nyní chápou, že ono novorozeně v jeslích je také jejich králem, tedy králem pohanů.

V. Je tvým králem Ježíš, nebo Herodes?

Před dvaceti léty jsme, jako národ, získali svobodu. Vše ovšem nasvědčuje tomu, že si Bohem darovanou svobodu pleteme s egocentrickou „cohcárnou“. Máme za to, že si už můžeme dělat, co chceme. Naše svoboda však spočívá pouze v tom, že si můžeme vybrat krále, kterému se budeme klanět. Zda se stejně, jako kdysi Jeruzalém, budeme klanět Herodovi, ztělesňujícímu království moci, arogance, pokrytectví, populismu, bohatství, slávy a násilí, nebo Ježíši, ztělesňujícímu království míru, klidu a pokoje. Tento král sice nemá armádu, ani žádný palác. Nemá dokonce ani „*kde by hlavu sklonil*“. Dokáže však zlomit lidskou pýchu, zlobu, nenávist a násilí a nabízí tak smíření, radost a pokoj.

Komu králi se klaníš ty? Kterého z nich si vybereš? Která mocnost přitahuje tvou pozornost? Mudrce z Betléma miminko z Betléma inspirovalo ke hledání krále králů. Setkání s ním je pak přemohlo k tomu, že jej pak jako krále také i přijali. V jejich šlépějích šla později celá řada lidí. Dodnes jej jako krále uctívají miliardy obyvatel této planety. Také náš první prezident T. G. Masaryk vešel do dějin konstatováním: „Ježíš, nikoli César“.

Modlím se, aby nás dnes naše malá vinohradská miminka znovu inspirovala k podobnému hledání. Aby inspirovala ty, kteří jej zatím jen tuší i nás, kteří si myslíme, že už jsme jej našli.

Přeji vám, milí rodičové, aby vás vaše úctyhodná a odpovědná role rodičů přitahovala blíž Bohu. Určitě to vám i vašim dětem způsobí velikou radost. Amen